

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Атанас Атанасов

По конкурс за избор на „доцент“

В професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство

С кандидат гл. ас. д-р Антон Георгиев Угринов

1. Приемам за изпълнени законовите условия за участие в обявения от НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ конкурс за заемане на академичната длъжност.
2. Приемам самооценката за научните и творческите приноси на гл. ас. д-р Антон Угринов.
3. Оценявам теоретичната разработка „Метод, инструментариум и принципи на работа“ за базисна в постановъчната и педагогическа дейност на д-р Угринов.

През далечната 2004-та година се наложи да поема ръководството на клас в специалността „Актьорство за драматичен театър“. Това постави на изпитание лидерските ми качества и амбицията да сформирам педагогически екип, който да работи в дългосрочна перспектива. Приех възложената ми от академичното ръководство отговорност като предизвикана от обстоятелствата случайност, но не случайно бях присъствал на спектакъл на първото професионално представление на Антон Угринов - „Вернисаж“ на Бертолд Брехт. Посещението ми бе продиктувано от интерес, любопитство и известен скептицизъм. Самият аз бях работил върху същия текст. С Леон Даниел. Резултатът от видяното оправда интереса, провокира любопитството ми към личността на режисьора и опроверга скептицизма. Това беше достатъчно, за да ми подсказе, че може би съм намерил поредния „подходящ човек“ в преподавателския си екип.

Това въведение би могло да бъде тълкувано като своеобразно лирическо отклонение, ако през годините на екипната ни работа, Антон Угринов не премина успешно през няколко важни етапа от кариерното си развитие като преподавател в НАТФИЗ „Кр. Сарафов“. От хоноруван преподавател в дисциплината „Актьорство за драматичен театър“, до главен асистент и придобиване на научната степен „Доктор“.

В приложения от д-р Угринов теоретичен текст „Метод, инструментариум и принципи на работа“, акцентът в педагогическия му подход е поставен върху: „...студентите в академията да открият началото на своя собствен път, доверявайки се на собствените си съдържания и интуиции и едновременно с това, запознавайки ги с основните положения в класическата теория и практиката на театралното изкуство. Този процес винаги е паралелен и непрестанен и за да бъде постигнат има нужда от двупосочност и непрекъсната обмяна. Ако използвам реториката на Деклан Донелан моята „мишена“ е театъра, за да може през Него да бъде постигнато поне частично себеоткриването и

себепознание. То от своя страна може да бъде осъществено само през взаимодействието с Другия.“

Теоретичната формулировка на подобен или сходен подход не представлява особена прозорливост за всеки, чието призвание е Театърът. Не бих го определил и като откритие в теорията на сценичното изкуство.

Приемайки ролята на педагог, практикуващият опитен творец /режисьор или актьор/, задължително трябва да открие нов инструментариум за взаимодействие с Другия. Крайната цел в процеса е категоричният в своята сценична изразителност образ на персонажа, но подходите към него са възможни единствено, когато педагогът е овладял инерционните сили на неукрепналата творческа природа на Другия /обучавания/. Ключът за овладяване на възможните механизми в самопознанието, които позволяват безусловно себеизразяване в условната сценична реалност, е нивото и степента на личностното свързване.

Трудно преодолим етап в началото на обучението, изискващ нещо повече от професионален опит, е откриването на „тайните“ на Другия /Другите/. Екипът е структуриран не само от уникални в своята неопитност, мотивация и любопитство индивиди, но и диаметрално различни в произхода, образованието /образоваността/, социалния статус...култура, пол, етническа принадлежност и т.н. Съвкупността от тези индивидуалности формират разнороден, непредвидим и трудно овладяем в обучението екип.

Положителният резултат в практическата реализация на заявления от д-р Угринов подход е неговото формулиране, разбира се, но преди всичко неговото смислово приложение. Нещо повече, по този начин се усвоява качествен професионален опит и за двете страни: „Фокусът на моята работа е да провокирам срещи, които да ми дадат възможност да осветя собствената си природа по начин непознат за мен до този момент, да разбере за себе си повече отколкото знам до момента...В този смисъл, театралната ми практика и преподавателската ми дейност не е само в полето на приложното, а с мисъл за това какво биха могли да бъдат в бъдеще.“

Смятам, че подобен акт на взаимодействие между педагог и студент е изначално призвание, което позволява надграждане на опита и култивиране на творческата природа.

В „Метод, инструментариум и принципи на работа“, д-р Угринов споделя базисните опорни точки на своята концепция за театър. В раздела „Тема, Контекст, Пространство, Актьор“ той анализира работата си върху своите спектакли „Катастрофа“ по текстове на Самюел Бекет и Харолд Пинтър в ТР „Сфумато“, „Богът на Касапницата“ от Ясмина Реза в Народен Театър „Иван Вазов“ и „Госпожица Юлия“ от Август Стриндберг в Общински Театър „Възраждане“: „Актьорът в моята концепция за театър е най-същественният елемент в спектакъла и централна фигура, около която изграждам всички останали съставни части на театралната конструкция. Има няколко ключови принципа, които през годините се превърнаха във фундаментална част от метода ми на репетиции

и един от тях е принципът на (не)игра - разбирането ми, че актьорът може и трябва да изразява на сцената вътрешни истини и автентични съдържания“.

Оценките на оперативната театрална критика и публичния успех на изброените професионални спектакли са красноречиво доказателство за отличителния белег на защитаваната от режисьора постановъчна позиция. Изискванията, които д-р Антон Угринов отстоява в процесите на обучение винаги са оставали встрани от компромиса или снизходителността към опита. Твърдя, че това е една от причините за качеството на реализираните от него дипломни спектакли през годините на екипната ни работа: „Обноски за маса“ на Алън Ейкбърн, „Еснафска сватба на Бертолт Брех и „На дъното“ на Максим Горки.

За успех в педагогическата дейност на д-р Угринов отчитам и постановките, реализирани в професионални театри с наши бивши възпитаници: „Катастрофа“ на Бекет/Пинтър, „Хоровод на любовта“ и „Любовта на Анатоли“ на Шницлер в Театър „Сфумато“ и „Венера в кожа“ на Дейвид Айвс в Театър „Възраждане“.

Намирам, че продължаващото след Академията творческо сътрудничество доказва положителните аспекти на педагогическия подход.

Бих препоръчал по-голяма прецизност към граматическите норми в някои от цитираните части на предложения „Метод, инструментариум и принципи на работа“.

Качествата на гл. ас. д-р Антон Угринов ми дават основание за препоръчам пред уважаемото жури да му бъде присъдено научното звание „Доцент“.

10. 03. 2023 г.

С уважение:.....

гр. София

/проф. д-р Атанас Атанасов/